

Praktijkdag Werkgroep Waterheffingen

Lozingen per as en bronneringen
Een juridisch kader

Jennifer Lanser
Van den Bosch & Partners

8 oktober 2019

Lozingen per as

Van den Bosch & Partners

Belastingadviseurs voor overheden

Lozingen per as

❖ Wettelijke taak

- Art. 3:4 Waterwet
 - ✓ Zuivering van stedelijk afvalwater gebracht in een openbaar vuilwaterriool in een inrichting.
- Art. 1:1 Waterwet
 - ✓ Openbaar vuilwaterriool: voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, in beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast

Lozingen per as

❖ Belastbaar feit:

- Art. 122d, eerste lid, Waterschapswet
 - ✓ Ter bestrijding van kosten die zijn verbonden aan de behartiging van de taak inzake het zuiveren van afvalwater, wordt onder de naam zuiveringsheffing een heffing ingesteld ter zake van afvoeren.
- Art. 122c, onderdeel c, Waterschapswet
 - ✓ afvoeren: het brengen van stoffen op een riolering of op een zuiveringstechnisch werk
- Art. 122c, onderdeel b, Waterschapswet
 - ✓ riolering: een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, in beheer bij een gemeente

Lozingen per as

❖ Belastingplicht

- Art. 122d, tweede lid, Waterschapswet
 - ✓ Aan de heffing worden onderworpen:
 - ✓ a. ter zake van afvoeren vanuit een bedrijfsruimte of woonruimte: degene die het gebruik heeft van die ruimte;
 - ✓ b. ter zake van het afvoeren anders dan bedoeld onder a: degene die afvoert.

Kostenverhaal

- ❖ Publiekrechtelijk - aanslag
- ❖ Privaatrechtelijk - overeenkomst

Leerstuk

- ❖ Tweewegenleer vs. doorkruisingsleer
- ❖ Tweewegenleer: BO mag kiezen welke weg, privaat of publiek
- ❖ Hoge Raad 26 januari 1990 – Windmill-staat

Doorkruisingsleer

- ❖ Staat er in de wet iets over of de privaatrechtelijke weg is toegestaan?
 - Zo nee: is er sprake van een onaanvaardbare doorkruising?
 - 3 criteria:
 1. inhoud en strekking regeling
 2. wijze waarop en mate waarin belangen van burgers zijn beschermd
 3. kan met de publiekrechtelijke weg een vergelijkbaar resultaat worden bereikt.

De Waterwet

❖ De Waterwet

- is een publiekrechtelijke weg
- er staat niets in de wet
- dus doorkruising toetsen
- er kan een vergelijkbaar resultaat worden bereikt
- privaatrechtelijke mogelijkheden dus zeer beperkt

Gekunstelde constructie

- ❖ Voorkomen dat het belastbare feit zich voordoet
- ❖ Afvalwater vroegtijdig overdragen aan het waterschap
- ❖ Privaatrechtelijke vergoeding afspreken afgestemd op de afspraken omtrent het transport en de kosten en waarde die het afvalwater meebrengt voor de RWZI

Waardevolle afvalwaterstromen

Waardevolle afvalwaterstromen

- ❖ Bijdragen aan doelmatige werking rwzi
- ❖ Energieopwekking
- ❖ Grondstoffenterugwinning

Mogelijkheden?

- ❖ Heffingsmaatstaf is vervuilingswaarde
- ❖ Bepalend is alleen de vervuilingswaarde
- ❖ Geen mogelijkheden

De CAB

- ❖ Experimenteerartikel
- ❖ Opnemen in de wetgeving dat voor separate afvalwaterstromen individuele afspraken mogelijk zijn
- ❖ “subsidie doelmatige werking rwzi” behouden.

Grondwateronttrekkingen

Aanleiding

- ❖ Zuiveringsheffing / verontreinigingsheffing:
 - Bronneringen, grondwatersaneringen of andere grondwateronttrekkingen
 - Melden of vergunnen
 - Volgorde:
 - ✓ terugbrengen in de bodem
 - ✓ op oppervlaktewater
 - ✓ op de zuivering

Drempel?

❖ HHNK:

- tot 40.000 m³ geschatte vervuilingswaarde
- m³ * 0,0025 ve
- boven 40.000 m³ meetverplichting

❖ Brabantse Delta:

- coëfficiënt 1

Bevoegdheidsverdeling in normale situatie bij niet-GR

Bestuursorgaan	Bevoegdheid
Raad / AB	<ul style="list-style-type: none">- verordening- kwijtschelding
B&W / DB	<ul style="list-style-type: none">- nadere regels- beleidsregels- cassatie etc.
Heffingsambtenaar	<ul style="list-style-type: none">- uitvoering heffing- beleidsregels

❖ Heffingsambtenaar:

- geattribueerde bevoegdheid (aanwijzing B&W /DB)
- aanslagoplegging geen discretionaire bevoegdheid
- art. 10.22 Awb: instructies B&W/DB aan heffingsambtenaar ('onder verantwoordelijkheid')

Juridische grondslag vrijstellen:

Bestuursorgaan	Regeling	Kan dat?
Raad / AB	Verordening	Ja
B&W / DB	Beleidsregel / aanwijzing	Afhankelijk van GR
DB	Beleidsregel / aanwijzing	Ja
Heffingsambtenaar	Beleidsregel / uitvoering	Ja

maar ...

Risico's

❖ Gelijkheidsbeginsel:

- gelijke behandeling van gevallen die in gelijke situatie verkeren
- ruime vrijheid wetgever
- kan objectieve en redelijke rechtvaardiging zijn om gelijke gevallen ongelijk te behandelen
- intensiteit toetsing verschilt

Conclusies

- ❖ Heffingsambtenaar heeft geen discretionaire bevoegdheid.
- ❖ Niet heffen kan, maar op basis juiste juridische grondslag.
- ❖ Begrenzing door risico's gelijkheidsbeginsel.